

TRAVERTINO

Parcs Naturals
de la Comunitat Valenciana

GENERALITAT
VALENCIANA

parc natural
de chera-sot
de chera

**BUTLLETÍ QUADRIMESTRAL DEL PARC NATURAL
CHERA-SOT DE CHERA**

Nº 12. GENER-ABRIL 2021

Encavalcament

CONCEPTE

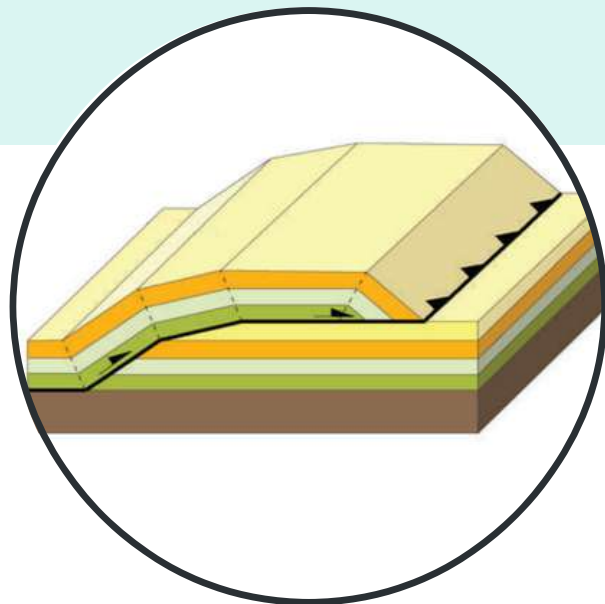
En geologia, un encavalcament és un tipus de falla inversa, un trencament en l'escorça de la Terra a través de la qual s'ha produït un **desplaçament**, en el qual les roques de posició estratigràfica inferior (més **antigues**) són **espentades cap amunt**, per damunt dels estrats més **recents**. Són el resultat de forces de **compressió**.

Les seues fases són:

1r. Sedimentació en forma **d'estrats**.

2n. Les **forces internes** fan que els estrats depositats es **fracturen** a través d'una falla.

3r. La falla funciona com a frontissa entre els dos grans blocs. Es produeix un **solapament** d'un bloc sobre l'altre (encavalcament).

Imatge portada: Barri de Arriba (Chera), des de la cascada de la Garita.

Imatge dreta: Esquema d'encavalcament

Imatge esquerra: papallona zebraada (*Iphiclides feisthamelii*)

ÍNDEX

04 EDITORIAL

EL FUTUR DE LA ZONA
D'ACAMPADA DE BUSEO

05 COMUNICACIÓ I DIVULGACIÓ

- LA PECULIAR FIGUERA
- LA TEVA OPINIÓ ÉS IMPORTANT
- ELS INCONVENIENTS DE LA
CREIXENT PRESÈNCIA HUMANA
EN ELS ESPAIS NATURALS
DESPRÉS DE LA PANDÈMIA

09 COL·LABORACIONS

- CURS DE FORMACIÓ DE GUIES
TURÍSTICS DE TIERRA BOBAL
- PROJECTE DE CATALOGACIÓ DE
FONTS AMB LA UV

11 ACTIVITATS D'EDUCACIÓ AMBIENTAL

- RECEPTA'T BOSCOS, RECEPTA'T
SALUT
- XARRADA SOBRE L'ELIMINACIÓ
DE CANYA COMUNA AL RIU SOT
- ELS RACONS DEL PARC
GEOLÒGIC

13 CONSERVACIÓ I MANTENIMENT

- CONSTRUCCIÓ DE LA FONT
GABRIEL
- COL·LOCACIÓ I REPOSICIÓ
DE SENYALITZACIÓ

14 NOTÍCIES

15 PASSATEMPS I CURIOSITATS

EL FUTUR DE LA ZONA D'ACAMPADA DE L'EMBASSAMENT DE BUSEO

El passat 11 de gener de 2021, la Junta Rectora del Parc Natural va aprovar el **Programa General de Gestió del Parc Natural de Chera- Sot de Chera**. Aquest document té com a finalitat establir les **línies generals** de les accions que es duran a terme al Parc Natural en els pròxims anys.

Respecte a l'apartat dedicat a la **planificació i gestió de l'ús públic**, es va concretar:

Actualment l'ús de la zona d'acampada de l'embassament de Buseo és gestionat per la Direcció Territorial de València de la conselleria competent en gestió forestal. El manteniment és realitzat per l'equip de Senda Verda de Vaersa. L'actual dotació de personal és insuficient per a una correcta gestió. Per a garantir l'ús adequat de les instal·lacions i la minimització de riscos dels usuaris és necessària la presència permanent sobre el terreny de personal gestor de la zona d'acampada. Per això es considera que la millor opció futura és la creació d'un càmping municipal.

La Junta Rectora és l'òrgan consultiu i de participació del Parc Natural en el qual estan representats diferents administracions públiques (Ajuntaments, Diputació, Conselleries, Confederació Hidrogràfica), les universitats i els col·lectius usuaris i associacions residents (propietaris, caçadors, ecologistes, clubs esportius, agricultors...).

La zona d'acampada de l'embassament de Buseo és la més visitada de la província de València, amb més de 20.000 pernотacions autoritzades l'any 2019. Alguns dels problemes que es donen en l'actualitat i que es pretenen eliminar mitjançant la **transformació de la zona d'acampada en càmping municipal** són:

- Aparcament en les cunetes de la pista forestal, de manera que es podria obstaculitzar el trànsit de vehicles d'emergències o l'evacuació de la zona, en cas necessari.
- Presència d'usuaris no autoritzats i possible superació dels aforaments permesos.
- Conflictes provocats per usuaris irrespectuosos que molesten als seus confrontants.
- Risc d'incendis a causa d'un ús indegut de les instal·lacions pels usuaris.
- Acumulació de fems.
- Brutícia en els banys.

Amb aquesta iniciativa, es pretén que el **personal** necessari per a **gestionar** aquesta àrea d'acampada siga present durant les 24 hores del dia, els 365 dies de l'any. El procediment que sembla més raonable per a aconseguir-ho és cobrar als usuaris pels serveis que rebran i destinar aquesta recaptació per a cobrir els sous del personal. Així doncs, amb aquesta iniciativa es crearien diversos llocs de treball i **s'evitarien els riscos** i perjudicis deguts a un **ús públic incontrolat**.

Gabriel Ballester, director conservador del Parc Natural de Chera- Sot de Chera

LA PECULIAR FIGUERA

El Parc Natural Chera-Sot de Chera presenta una gran biodiversitat d'ecosistemes, entre la variabilitat d'espècies presents, habita un famós arbre pels seus dolços fruits: **la figuera**.

La figuera (*Ficus carica* L.) pertany a la família de les Moràcies, espècies les quals són productores de làtex. Es va originar a Àsia Menor fa més de 10.000 anys, tal com indica el seu tàxon *carica*, que deriva de la regió de Caria, que destacava per les seues figues. Des d'Àsia es va estendre, a través de Síria, i gràcies als fenicis, grecs i romans a tota la conca mediterrània. Se la relaciona amb els rituals de fecunditat i fertilitat en romans i grecs. No obstant això, altres civilitzacions la consideren un arbre maleït.

Aquesta espècie es cultiva per les seues figues i bacores per al seu consum humà i ramader, en fresc i en sec. A més, pot jugar un paper molt important en zones amb major risc de desertització, igual que la garrofera o el margalló, per ser una **espècie molt vivaç**, capaç d'arrelar i subsistir en condicions com la falta de sòl (clivelles de les roques), zones salines, zones calcàries i zones de forts vents.

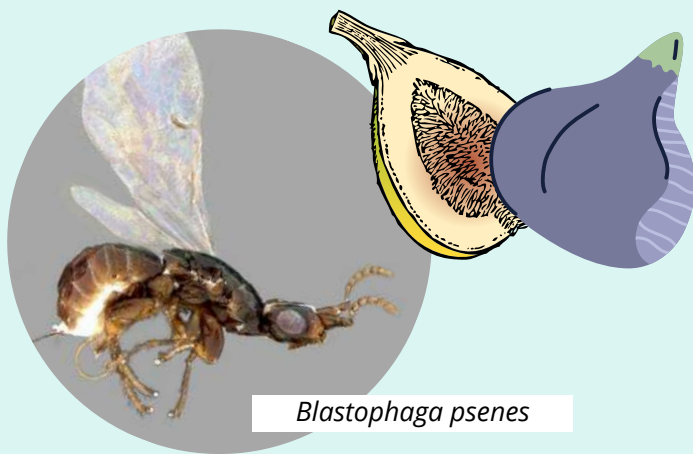
És un arbre caducifoli de fulles color verd intens i copa voluminosa, que pot superar els 10 m d'altura, però que en condicions desfavorables adopta forma arbustiva. Les figues, o en el seu cas les bacores, **no són fruits**, sinó un conjunt de flors o infructescència. Les seues flors són molt xicotetes, en comparació amb les de la resta de fruiteres, i estan ocultes, ja que es troben en un receptacle carnós especial, denominat siconi, amb forma de pera, que presenta un orifici denominat ostíol o ull de la figa.

Existeix gran diversitat de figueres en funció del tipus de flors i de la necessitat o no de pol·linització. Hi ha varietats de figueres **bíferes** (que produeixen figues i bacores) o **uníferes** (que produeixen sols figues), i juntament amb la gran quantitat de formes i colors del fruit (groc, verd, negre, morat, marró i vermellós), s'obtenen els centenars de varietats existents de cada tipus de figuera.

Destaca entre totes, la curiosa adaptació biològica des de fa milions d'anys entre la **figuera silvestre o cabrafiga**, i un insecte, la vespa *Blastophaga psenes*. Es tracta d'una pol·linització exclusiva d'aquesta figuera.

Per mitjà d'aquesta simbiosi, l'insecte obté un lloc segur per a realitzar la posada i aliment per a criar a les seues larves, i d'altra banda permet a l'arbre poder reproduir-se en ser pol·linitzat, obtenint-se durant el seu cicle anual tres tipus d'infructescències no comestibles: les mames (maduren a l'abril), les profigues (maduren al juny) i els mamons (maduren a l'agost).

Blastophaga psenes

La majoria de figueres cultivades en la nostra zona, no necessiten de la intervenció d'aquest himenòpter per a la producció de fruits, ja que els seus siconis maduren sense pol·linitzar-se, són **autofèrtils**, gràcies a l'evolució i domesticació d'aquesta espècie.

Així, les figueres que donen tots dos fruits, d'una banda formen **bacores** sobre fusta vella de l'any anterior, que maduren al juny. I d'altra banda, donen una segona collita de juliol a setembre, la de **figues**, sobre la brotada del mateix any. Tots dos són anatòmicament iguals, no obstant això les bacores solen ser de major grandària i la collita de figues és, generalment, més abundant i dolça.

La figuera, a més, té multitud **d'aplicacions en farmàcia, jardineria, cosmètica...**, encara que la seua fusta no és de bona qualitat, es podreix fàcilment i tampoc s'utilitza per a llenya o carbó. Els seus fruits presenten propietats expectorants, laxants i antitumorals, entre altres. De fet, la figa ha sigut cultivada pel seu sabor dolç, gràcies a la seua concentració en sucres, vitamines A, B i C i el seu poder energètic. També les seues fulles han sigut utilitzades des d'antic per propietats **diürètiques**. I finalment, i per què no, gaudir de la seua ombra a l'estiu.

Figuera en la ribera del riu Sot (Sot de Chera)

LA TEUA OPINIÓ ÉS IMPORTANT

Des del Parc Natural hem volgut acostar-nos a vosaltres, amb la intenció d'escoltar les vostres valoracions.

Una de les millors maneres de conèixer l'opinió tant dels habitants del Parc Natural com d'aquells visitants que s'acosten a gaudir dels seus encants, és per mitjà d'estudis sociològics.

Les enquestes, encara que de vegades poden semblar avorrides, són una eina metodològica d'interpretació de la realitat social excel·lent i ens ofereixen un punt de vista bastant pròxim a la realitat.

En aquest cas, **hem creat un qüestionari per a poder recollir informació i conèixer més sobre el vostre acostament al Parc Natural de Chera-Sot de Chera.**

Escaneja el QR amb el teu mòbil per a accedir a ella

La nostra enquesta pretén arribar més enllà d'obtindre informació bàsica sobre l'afluència, el perfil del visitant, la seua manera d'accés i/o l'ús públic d'equipaments.

Pretenem que siga una eina d'expressió anònima, on les persones puguen opinar o fins i tot proposar, amb la finalitat d'ajudar-nos a millorar la gestió del Parc Natural de forma més participativa.

CUESTIONARIO PARQUE NATURAL CHERA-SOT DE CHERA

Gracias por visitar el Parque Natural Chera-Sot de Chera. Con el fin de conocer y contribuir a una mejor conservación del Parque Natural en relación con las vistas, el turismo y uso público correspondiente, es de gran importancia recoger las opiniones y valoraciones de los usuarios. Esta encuesta pretende llegar más allá de obtener información sobre el perfil de visitante, su modo de acceso y/o uso de equipamientos. Es por eso que solicitamos su colaboración contestando el siguiente cuestionario. Valoraremos esta información, respetando el anonimato, con el objetivo de conocer y gestionar una relación equilibrada entre la naturaleza y las personas.

¿Cuál de las siguientes actividades ha realizado o tiene previsto realizar en el Parque Natural?

☐ Actividad física (senderismo, ciclismo, escalada...)

És per això que sol·licitem de la teua col·laboració contestant el següent qüestionari amb l'objectiu de generar una relació equilibrada entre la naturalesa i les persones. No et portarà més de 2 minuts contestar-la.

**Col·labora amb nosaltres.
Ajuda'ns a millorar.**

Els inconvenients de la creixent presència humana en els espais naturals després de la pandèmia

Després de la primera quarantena de la pandèmia, s'ha incrementat de manera considerable l'interés dels ciutadans per observar i el gaudir de la naturalesa. De fet, en 2020 **van créixer un 6,6% les visites** als centres d'interpretació dels Parcs Naturals de la Comunitat Valenciana respecte a l'any anterior, malgrat que van estar 3 mesos tancats al públic.

Es fa cada vegada més necessari el contacte amb l'entorn natural, però a vegades, amb això creix l'efecte negatiu de l'ésser humà sobre el medi. La **massificació** es converteix en un problema que se suma a molts altres ja presents.

Banyistes en Las Toscas (Sot de Chera)

En la majoria dels casos la naturalesa podrà absorbir l'impacte si és xicotet, però aqueixa capacitat de resiliència té un límit i el territori no sempre podrà recuperar-se d'aquest impacte. Per això, l'ús dels espais naturals protegits ha de sotmetre's a unes **normes** que obliguen a tindre en compte que unes certes accions suposen un impacte afegit a la seua presència, als qui realitzen activitats en la naturalesa i a tots els que acudeixen a ella, senderistes, muntanyencs, escaladors, etc.

No tot està permés en la naturalesa, existeix una normativa que cal complir i, encara que en la seua majoria són preceptes lògics, basats en el sentit comú, seria necessari conèixer els **requeriments en quant a usos i activitats** en els espais que es visiten de manera habitual o puntual.

És a les nostres mans compaginar l'ús i el gaudi amb la conservació del medi natural, comportem-nos amb responsabilitat.

El Gruñidor
(Sot de Chera)

CURS DE FORMACIÓ DE GUIES TURÍSTICS DE TIERRA BOBAL

Vistes del Barri de Arriba
des del castell de Chera

El mes de març passat vam tindre la visita del curs de formació de guies turístics de Tierra Bobal, de la Mancomunitat de l'Interior Tierra del Vino, de la comarca Utiel-Requena. En aquest curs, s'ha estat formant a **guies turístics** de la regió, per a l'atenció al públic que visita la comarca, aprofundint en coneixements culturals, gastronòmics, i com no, **mediambientals**.

En aquesta visita, des del Parc Natural de Chera-Sot de Chera se'ls va oferir una xarrada explicativa sobre els valors ambientals del Parc Natural, les seues particularitats **hidro-geològiques** (motiu fonamental per a la seua declaració) i els seus recursos turístics. A més, vam realitzar una visita guiada al museu Geològic de Chera (amb la col·laboració de l'empresa de turisme actiu **GeoNatur**), i una ruta al castell de Chera, cascada i mirador de **La Garita**.

Museu Geològic de Chera, amb GeoNatur

Al llarg de la visita al municipi, se'ls va mostrar diversos enclavaments com la font del Barrio, la casa del Conde, o el **banc clonal de teixos**, en el qual es va aprofundir en les particularitats d'aquesta peculiar conífera, la protecció de la qual és fonamental al Parc Natural, i va donar lloc a la declaració de les dues **microreserves de flora** en l'àmbit del Parc.

Assistents al curs de formació de guies turístics

Una jornada molt especial, en la qual tots vam poder gaudir d'aquest meravellós entorn natural, a l'hora que vam aprendre una miqueta més sobre el mitjà que ens envolta. Esperem que tornen prompte!

PROJECTE DE CATALOGACIÓ DE FONTS

GRAU EN GEOGRAFIA I MEDI AMBIENT
DE LA UNIVERSITAT DE VALÈNCIA

Com en altres anys, continuem col·laborant amb la Universitat de València, creant projectes d'interés per a millorar la gestió i informació del parc natural i oferint un espai d'aprenentatge actiu als alumnes del Grau en Geografia i Medi Ambient.

En aquesta ocasió, comencem el projecte de catalogació de fonts i punts d'aigua en el municipi de **Chera, un dels municipis amb més surgències de tota la Comunitat Valenciana.**

La gran majoria de les fonts que naixen a Chera i Sot de Chera, es caracteritzen per ser aigües de bona qualitat, ja que la seua conca d'alimentació prové de l'enorme massa calcària dels relleus geològics, que estan deshabitats i no han sigut alterats per la mà de l'home. Són, en general, fonts d'aigües cristal·lines i importants refugis de biodiversitat.

Existeix un registre que xifra en 270 els brolladors existents al parc natural, però es desconeix, no obstant això, l'estat de conservació de moltes d'elles. Per això el passat 16 d'abril, gràcies a la Universitat de València, vam començar a prendre dades relatives a la qualitat, conservació, accessos i cultura associada d'aquestes fonts.

En una jornada d'un matí i organitzant-nos per grups de 2-3 alumnes, aconseguim identificar un total de 38 fonts, abeuradors, tolles i basses. Tot un exemple d'implicació i motivació tant per part dels alumnes com dels professors Jaime Escribano i Emilio Iranzo.

Des del parc natural continuarem amb la identificació de les surgències d'aigua. **Pel que si disposeu de fotos antigues, sabers tradicionals o llegendes entorn d'aquests punts d'aigua, posa't en contacte amb nosaltres. No deixem que la cultura de l'aigua s'evapore!**

Alumnes prenent dades i realitzant mesures de la profunditat en la font del Tío Marquetés (Chera)

RECEPTA'T BOSCOS, RECEPTA'T SALUT

DIA MUNDIAL DE LA SALUT

A Espanya cada vegada més estudis demostren com diferents aspectes del benestar de la població espanyola s'estan veient negativament afectats pel progressiu procés de degradació dels serveis dels ecosistemes. El distanciament dels entorns naturals, associat a una manera de vida sense contacte amb el món natural i cada vegada més aïllat, ens provoca conseqüències negatives de diferent índole conegudes com a **"síndrome de dèficit de naturalesa"** (Louv, 2008).

Per això, per a commemorar el Dia Mundial de la Salut i promoure el factor protector per a la nostra salut que és la naturalesa, dissabte passat 17 d'abril vam realitzar un itinerari guiat pel riu Sot o Reatillo, en el qual vam **descobrir el poder guaridor dels boscos**.

Vam demostrar que realitzar un passeig per zones verdes escoltant el murmurí de l'aigua, els ocells cantar i el vent bressolar les fulles dels arbres, permet a les persones netejar el cap, recuperar la direcció de l'atenció, proporcionar tranquil·litat cognitiva i incrementar la capacitat reflexiva.

ELIMINACIÓ DE CANYA COMUNA AL RIU SOT

XARRADA-COL·LOQUI

El passat 9 d'abril es va celebrar una xarrada-col·loqui en l'oficina de Sot de Chera del Parc Natural, dirigida a la població local i col·lectius interessats, per a conèixer de primera mà el projecte **d'eliminació de la canya comuna** (*Arundo donax*) en el riu Sot o Reatillo.

Aquest projecte, finançat a través del Fons Europeu de Desenvolupament Regional (**FEDER**), està emmarcat en la restauració de "Hàbitats d'interés comunitari, boscos de galeria i matolls riberencs, en el riu Reatillo, LIC Sierra del Negrete".

Al llarg de l'acte, es va explicar la necessitat d'acceptar temporalment l'impacte visual derivat de la col·locació de grans extensions de lones de plàstic en la ribera del riu.

Es tracta de la manera més eficaç **d'acabar amb els rizomes**, i d'aquesta manera evitar que tornen a rebrotar les canyes.

Una vegada acabada aquesta fase, en aquests espais es plantaran **espècies autòctones de ribera mediterrànies**. D'aquesta manera, les nostres riberes recuperaran el seu aspecte original, perdut fa dècades.

ELS RACONS DEL PARC GEOLÒGIC

ITINERARI: "EMBASSAMENT DE BUSEO - ESTRET DEL REATILLO"

En aquests primers mesos de l'any, hem représ la nostra sèrie de rutes interpretatives del Parc Geològic de Chera. En aquesta ocasió, hem realitzat l'itinerari II "L'embassament de Buseo i l'Estret del Reatillo". Al llarg d'aquesta intrincada associació **d'estructures geològiques**, hem pogut veure diferents tipus de falles, **encavalcaments**, diàclasi, estalactites, etc.

Rampa del encavalcament de l'Estret del Reatillo i el seu panell explicatiu

Entre altres coses, vam poder apreciar com el Riu Reatillo s'encaixa en diversos meandres, i en la seua eixida de l'estret observem els **materials del Juràsic superior i Cretàcic inferior, cavalcant sobre les dolomies del Cretàcic superior**. Aquests últims materials descendeixen, plegats i fracturats des de la part alta de la Serra de Enmedio. El desenvolupament d'aquest encavalcament ha fet que els **materials més inferiors d'aquesta sèrie es desplacen fins a disposar-se sobre els superiors**. El salt vertical estimat és d'uns 450 metres i l'escurçament en l'horitzontal és d'uns 800 metres.

Puntal del Salto de la Mora (688 m), Chera

COL·LOCACIÓ I REPOSICIÓ DE SENYALITZACIÓ

Durant el transcurs d'aquests mesos, la brigada del Parc Natural de Chera-Sot de Chera **ha reemplaçat diversos panells informatius i senyals orientatius** que s'havien deteriorat per les inclemències del temps al llarg dels últims anys. S'han col·locat noves làmines de vinil molt resistents a la pluja i el sol, que segur aguantaran molts anys més.

Aqüeducte de La Canal (Sot de Chera)

D'altra banda, també s'ha **elaborat senyalització de diverses fonts emblemàtiques** del Parc Natural, com la font de Juamblanquilla, la font del Antanar, la font del Ramblizo, la font del Tío Marcelino Moroto, la font del Romero, la font de la Puerca, etc.

Font del Ramblizo (Sot de Chera)

CONSTRUCCIÓ DE LA FONT GABRIEL

Fa tan sols uns dies, la nostra brigada ha acabat **la construcció de la Font Gabriel**, en el Barranc de l'Aigua de Chera. Per a això, ha sigut fonamental la col·laboració de l'Ajuntament de Chera, que ha finançat el projecte i ha aportat materials.

Es tracta d'una actuació que la població local del municipi havia demanat molt de temps enrere, ja que es tracta d'un paratge simbòlic del poble, zona de reunió i esplai dels veïns de Chera.

Font Gabriel (Chera)

Fins a l'actualitat, solament existia una séquia per on discorria l'aigua, que era usada per la població local per al reg.

Amb la nova font, **elaborada amb maçoneria**, canella, zona de descans, sòl de pedra, etc, el municipi comptarà amb un altre punt d'interès més que sumar als ja existents amb aquesta bonica àrea recreativa.

notícies

NOVA REGULACIÓ DE L'ESCALADA I EL SENDERISME EN EL BARRANC DE LA HOZ

Amb l'objectiu d'evitar molèsties durant el període reproductiu de rapinyaires nidificants protegides per la llei, des de l'1 de gener fins al 30 de Juny, s'ha establert la prohibició temporal d'escalada i senderisme en el Barranc de la Hoz (Chera). Les senderes que accedeixen a les zones sensibles han sigut senyalitzades amb panells informatius.

Es tracta d'un bon exemple de compatibilització de l'esport i la conservació dels espais naturals protegits.

[Enllaç a la notícia](#)

EL MEDALLISTA OLÍMPIC DAVID CASINOS, AL PROGRAMA "EL MEU LLOC AL MÓN", DE À PUNT, EN CHERA.

El mes d'abril passat, el medallista olímpic en llançament de pes i de disc David Casinos va vindre a Chera a gravar amb el programa d'À Punt "El meu lloc al món", i va visitar alguns paratges emblemàtics del nostre Parc Natural, al qual està especialment vinculat des de xiquet. Entre altres coses, ens va parlar de la importància de preservar els nostres espais naturals protegits, un dels nostres béns més preuats.

@apunt_media
@ElMeuLlocAPunt

David Casinos, al embassament de Buseo (Chera)

À PUNT VE A CONÉIXER EL NOSTRE PROJECTE D'EDUCACIÓ AMBIENTAL 'OASI DE PAPALLONES'

El passat 29 d'abril l'equip del programa TERRA VIVA, va visitar el Parc Natural per a filmar i conèixer de primera mà l'Oasi de papallones de Sot de Chera i el projecte de col·laboració al costat del CRA La Serranía i l'Ajuntament, per a millorar i difondre la important funció dels insectes pol·linitzadors.

Equip de gravació al Oasi de papallones de Sot de Chera

NOVES PARELLES DE VOLTOR COMÚ CRIEN AL PARC

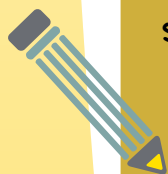
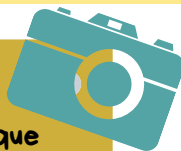
El voltor comú es va extingir com a nidificant a la província de València fa 50 anys. La primera reproducció que es va tornar a detectar va ser en 2011 a Tuéjar, i des d'aquell moment no ha deixat d'augmentar el seu número en La Serrania. En 2017 es comptaven ja 46 parelles nidificants i enguany al recompte s'afigen com a mínim dues parelles més dins del Parc Natural. Bones notícies.

● Col·labora amb nosaltres.

Si vols donar la teua opinió o que publiquem les teues fotos del Parc Natural.

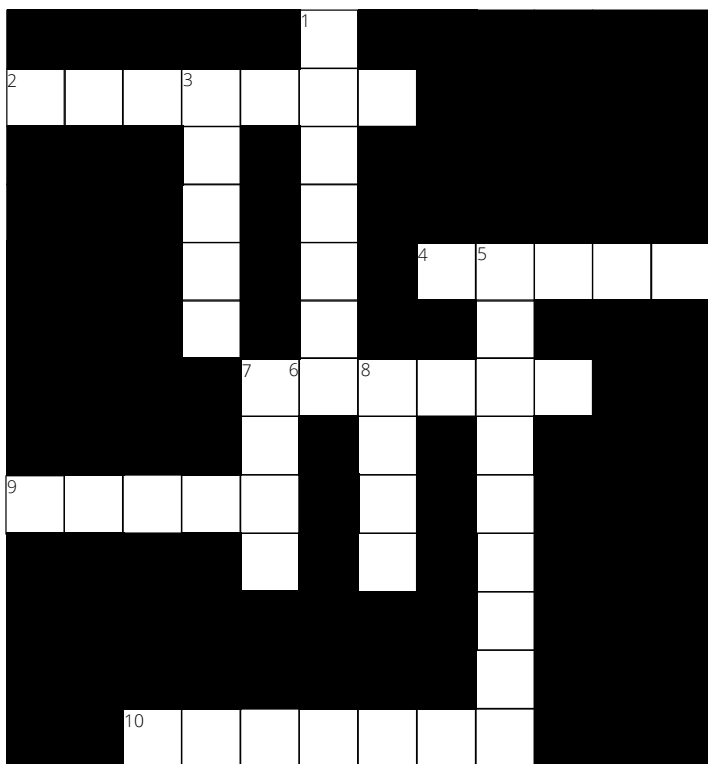
Anima't i posa't en contacte amb nosaltres:

● parque_cherasotdechera@gva.es ●

MOTS ENCREUATS DE FAUNA

Sabries resoldre aquests mots encreuats d'animals que tenim al Parc Natural de Chera-Sot de Chera?

VERTICALS:

HORITZONTALS:

SOLUCIÓ:

HORIZONTALS:
 1. Llidria
 2. Mostela
 3. Teixó
 4. Erigó
 5. Rossinyol
 6. Rabosa
 7. Rata
 8. Barb

VERTICALS:
 1. Cabirol
 2. Cucut
 3. Barba
 4. Erigó
 5. Rossinyol
 6. Rabosa
 7. Rata
 8. Barb

LES PECULIARITATS DE LA MERLA D'AIGUA

Una de les espècies de fauna més amenaçades que habiten el Parc Natural de Chera-Sot de Chera és la merla d'aigua (*Cinclus cinclus*). Aquesta selecciona cursos d'aigües netes i oxigenades, i actua com a **bioindicador** de la qualitat ambiental fluvial.

Són els únics integrants de l'ordre dels passeriformes **capaços de bussejar**. El seu plomatge roman impermeable gràcies als olis que segrega una glàndula que es troba davall de la cua, que escampen per les seues plomes quan les arreglen amb el bec.

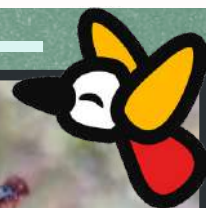
Són capaços de "caminar" pel llit del riu, fins i tot a contra corrent. En inclinar el seu cos mantenint el cap baix, la força de l'aigua el manté unit al fons del riu, amb el que pot moure's amb normalitat.

Construeixen els seus nius amb molsa, herbes i fulles seques, sempre **al costat de l'aigua**, seleccionen buits en arbres, clivelles en roques i sobretot construccions humanes com murs, molins, dics i ponts. En cas d'alarma, els pares es comuniquen amb **els polls i aquests poden saltar del niu i bussejar per a escapar del depredador**.

Sabies que....?

L'engany de
l'Orquídia espill (*Ophrys
speculum*)

Les seues flors tenen una zona blava brillant en el llavi, i pèls rojos ataronjats en el marge, la qual cosa simula ser una femella de la vespa *Campsoscolia ciliata*.

El mascle es veu enganyat no sols per l'aparença, sinó per les feromones que emet, i queda adherit al seu front el pol·len després de l'intent fallit d'apariar-se.

OFICINA DEL PARC NATURAL DE CHERA- SOT DE CHERA

TELÈFON MÒBIL 606 857 028

TEL. OFICINA CHERA: 961 839 610

TEL. OFICINA SOT DE CHERA: 961 839 620

EMAIL: PARQUE_CHERASOTDECHERA@GVA.ES

PÀGINA WEB: WWW.PARQUESNATURALES.GVA.ES/ES/WEB/PN-CHERA-SOT-DE-CHERA

Horari: 9:00 a 14:00 h, dilluns a divendres.
Consultar abans de fer la visita.

GENERALITAT
VALENCIANA

TOTS
A UNA
VEU

parc natural
de chera-sot
de chera

Edició: Equip tècnic del Parc Natural de Chera -Sot de Chera
Paula Poveda, Diego Sánchez, Carla Lasarte, Marta Ferrer